

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Бойка Ивайлова Чернева,
член на научно жури, Заповед № РД 38- 166 от 21.03.2019 г.
на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”

Относно: Дисертационен труд за присъждане на научна и образователна степен „доктор по право“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Теория на държавата и правото. Политически и правни учения“

Дисертант: Михаил Матеев Матеев, докторант на самостоятелна подготовка в Катедра „Теория и история на държавата и правото” в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

Тема на дисертационния труд: „Теоретични и исторически аспекти на мировото правораздаване. Българският и световните модели на мировия съд“

I. Данни за процедурата.

Със заповед № РД 38- 166 от 21 март 2019 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ съм определена за член на научното жури по процедура за защита на дисертационен труд на тема „Теоретични и исторически аспекти на мировото правораздаване. Българският и световните модели на мировия съд“ за придобиване на научната и образователна степен „доктор по право“ в СУ в област на висше образование „3. Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „3.6 Право“, научна специалност „Теория на държавата и правото. Политически и правни учения“.

Представените от дисертанта материали за участие в процедурата са в съответствие с изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Процедурата до защитата на дисертационния труд пред Катедрения съвет е протекла

законосъобразно, представени са необходимите документи за научното жури и за публичната защита.

Дисертантът е представил справка за съответствие с националните минимални изисквания за образователната и научна степен „доктор“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. право, научна специалност „Теория на държавата и правото. Политически и правни учения“, както и декларация за оригиналност и достоверност по чл. 27, ал. 2 от ППЗРАСРБ.

Съответствието с минималните наукометрични изисквания към дисертационните изследвания за придобиване на образователната и научната степен „доктор“ в професионално направление 3.6 Право, предвидени в приложение към ППЗРАСРБ се определя от: 1) Представен цялостен и задълбочен **научен труд – дисертация**, точкуван с 50 т. съобразно т. 1 в критерий А на приложимата таблица 2; 2) Наличието на достатъчен брой (50 т. при изискуеми 30 т.) научни статии и доклади, публикувани и с предстоящо публикуване в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, както това е предвидено в т. 7 в критерий Г на същата таблица, а именно: *Свободата на печата в България. Исторически преглед на конституционните основи и законодателството по печата* – в „100 години от рождението на проф. М. Андреев”, ISBN 978-954-07-3275-6, УИ „св. Климент Охридски”, С., 2011г. стр. 126-148; *Мировото правораздаване и медиацията* – сп. Правен преглед, ISSN 2534-9449 (print), бр. 5-6 от 2019г., 23 стр.; *Ефективните средства на мировото правораздаване при някои спорове относно недвижими имоти.* - сп. Ius Romanum , ISSN 2367-7007 (online), бр. I от 2019г., 15 стр.; *Мировото правораздаване и правото на достъп до справедлив съдебен процес (Франция 1790-1855г.)* – сп. Ius Romanum, ISSN 2367-7007 (online), бр. II от 2019г., 21 стр.; *Същност и характеристика на мировия съд и мировото правораздаване* - сп. Правен преглед, ISSN 2534-9449 (print), бр.3-4 от 2019г., 15 стр.;

II. Данни за дисертанта.

Професионалната биография на Михаил Матеев е пряко свързана с преподавателска и научна работа в областта на историята и теорията на държавата и правото. От 1991г. е назначен за асистент и води семинарни занятия по История на Българската държава и право в Юридическия факултет на СУ, а от 1992 г. - лекции по Всеобща история на държавата и правото. Последователно преминава през

академичните звания мл. асистент, асистент, ст. асистент и гл. асистент. Водил е лекционни курсове по История на Българската държава и право и по Историческо развитие на световните типове правни системи (Всеобща история на държавата и правото) в периода 1992-1996 в Нов Български Университет, семинарни занятия по История на Българската държава и право (30 часа) – Великотърновския университет и Русенския университет (1992-1996г.), както и курсове по Всеобща история на държавата и правото, История на Българската държава и право, История и догма на римското частно право и Обща теория на държавата в Юридически департамент на НСОУ „София“ (151 СОУПИ).

Биографичните данни на Михаил Матеев показват активна гражданска позиция и дейност. Той е учредител и председател на Студентската организация за превенция на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, учредител и член на Гражданския форум за правата на детето. Член е на Съюза на юристите в България и на Комитета за развитие на социалната работа в Балканските страни, кандидат-член на Световната Организация на Социалните Работници.

През 1988 г. Михаил Матеев е зачислен на едногодишна следдипломна специализация по Теория и история на правото в Юридическия факултет на СУ, а в периода 1988 -1989 е редовен докторант по История на правото в Московски университет „М. Ломоносов“. Зачислен е като докторант на самостоятелна подготовка в Катедра „Теория и история на държавата и правото“ в Юридическия факултет на СУ през 2018 г. Полага задължителния изпит по специалността. и представя завършен дисертационен труд, одобрен и допуснат за защита от Катедра „Теория и история на държавата и правото“ в Юридическия факултет през 2019 г.

III. Актуалност и значимост на тематиката на дисертационния труд.

В българската правна литература отсъства цялостно и самостоятелно научно изследване на историческите и теоретичните аспекти на мировото правораздаване, въпреки неговото съществено обществено и политическо значение за развитието на правосъдната система в България. Сравнително малко научни публикации са посветени на тази тематика и тя не е достатъчно разпознаваема от българската правна общност.

Обществено-политическите промени, процесите на глобализация и реформите в областта на правосъдието в редица европейски държави поставят по нов

начин въпроса за преодоляването на конфликти чрез активно използване на помирителни процедури. Мировият съд и мировото правораздаване запазват своята актуалност и до днес като ефективни средства за решаване на правни спорове и преодоляването на конфликти.

Мировото правораздаване е сложен юридически и социален феномен. Изучаването на процесите на формиране, организация и дейност на мировия съд в исторически аспект, сравнителният анализ на свързаните с него правни институции позволяват да се проследи еволюцията на формите и съдържанието на мировото правораздаване, както и да се определят тенденциите в неговото развитие. Особено актуална е темата за различните модели на мирови съдилища с оглед националните особености. Понятието за мирови съд съдържа идеята за глобалност и универсалност, поради което е предмет на сравнителноправни изследвания. Това дава възможност за теоретични обобщения и за разглеждане на мировия съд като ефективна институция. Темата има и съществено практическо значение. Изследването на теоретико-историческите аспекти на мировия съд би допринесло за формиране на идеи за реформи в областта на правосъдието.

IV. Методология на изследването.

Предметът на изследването е формирането, същността и историческото развитие на мировия съдия и мировото правораздаване. В увода на дисертационния труд са определени целите на изследването: теоретично изясняване на основните понятия за помирително производство, мирово правораздаване, историческите модели на мирово правораздаване, тяхното място и роля в съответната съдебната система; изследване на възникването и историческото развитие на мировото правораздаване в света и извеждане на характеристиките на основните историческите модели на мирово правораздаване; изложение и анализ на историческите обстоятелства и събития при въвеждането на мировия съд и мировото правораздаване в България; изследване на характерни особености на създадения през 1880г. български модел на мирово правораздаване.

Предметът на дисертационното изследване е насочил автора към използването и на съответните научни подходи. Последователно и прецизно дисертантът прилага историческия, системния, диалектическия, социологическия и

културологическия подходи. Историческото и правно- догматичното изследване се съчетава с критичен анализ.

V. Обща характеристика на съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд е в обем от 354 стандартни страници, от които 274 страници – основно изложение, структурирано в увод, пет глави и заключение. Направени са 388 бележки под линия. Дисертационният труд включва приложения, които представляват съпоставителни таблици на 62 страници и копия на документи. Работата се отличава с добър стил и достъпност. Тя е добре балансирана като структура и съдържание. Всяка основна част на работата се характеризира с пълнота, завършеност и с логическа и предметна връзка с останалите части на дисертацията.

Библиографската справка обхваща 37 сборници с документи, справочници, извори и архивни фонда, 8 публицистични и мемоарни източници, 31 български и чужди нормативни актове, 72 научни публикации по темата от български автори и 43 чуждестранни публикации по темата. Библиографията е систематизирана и показва много добро познаване на проблематиката.

Спазени са изискванията на чл. 27, ал. 2 от ППЗРАСРБ, съответно на чл. 64, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ “Св. Кл. Охридски”.

В *увода* е посочено значението и актуалността на темата. Подчертана е връзката ѝ с процесуална проблематика и организацията на правораздаването. Широкият философски контекст съчетава етимология, културни особености и ицивизационни аспекти. Така още в *увода* методологично се предпоставя историко-теоретичното изследване на проблематиката. Това дава възможност да се направи извод, че темата на дисертационния труд отразява цялостно съдържанието и е съответно на научната стойност на труда.

Глава I *„Мировият съд и мировото правораздаване. Същност и специфични особености”* е добра методологическа основа на целия труд. Тя е посветена на изследването на българската и чуждата научна литература по темата за мировото правораздаване. Отбелязан е приносът на българската наука. Определени са основните понятия. Представени са типовете мирови съд според различните исторически модели. Направена е съпоставка на мировото правораздаване с традиционното съдопроизводство и медиацията. Посочените становища и дефиниции

са подложени на критичен анализ. Авторът показва способности за формулиране на самостоятелни теоретични изводи.

Глава II е посветена на *мировия съд в Англия в периода XI-XIX в.* Разглежда се историческото възникване и развитие на английския модел, като е направено теоретично обобщение. На тази основа се определя същността и диференциацията на мировите съдии.

Глава III *„Мировият съдия във ФРАНЦИЯ XVIII – XIX в.“* разглежда особеностите на френския модел, който е съпоставен с английския модел. Моделът на мирово правораздаване във Франция (от края на XVIII и първата половина на XIX в.) се оценява от автора като работещ и ефективен.

Глава IV *„Създаване на мировия съд в Русия през втората половина на XIX в.“* е посветена на съдебната реформа от 1864 г. Руският модел на мирово правораздаване е представен като най-завършен и функционален модел на мирово правораздаване. Направена е съпоставка с френския и английския модел.

В глава V *„Мировият съд и мировото съдопроизводство в България“* разглежда подготовката и провеждането на съдебната реформа от 1880 г. и рецепцията на руското съдоустройствено, процесуално и наказателно право при създаване на мировото правораздаване в България. Представено е развитието на нормативната уредба. На цялостен преглед и анализ е подложен българския модел на мирово правораздаване. Включени в научния анализ архивни документални записи дават възможност понятията да бъдат разглеждани в съответен исторически и политически контекст.

В *заключението* са обобщени резултатите от изследването. Направени са изводи за по-нататъшно задълбочаване на историческите изследванията на съвременното развитие на процесуалното право и на реформите в правораздаването.

VI. Научни приноси и практическо значение на дисертационния труд.

Дисертационният труд притежава **безспорни научни приноси в областта на историята и теорията на правото.** Дисертантът добросъвестно е посочил приносите, до които е достигнал. Оценката на научния труд в рамките на процедурата изисква да бъдат изведени по-съществените научни приноси.

Дисертационният труд е **първото в България цялостно научно изследване на теоретичните и историко-правните аспекти на мировия съд и**

мировото правораздаване. Самостоятелен приносен характер има съчетаването на историческото и теоретичното изследване на проблематиката.

Съществен научен принос представляват дадените **дефиниции на мировия съд и мировото правораздаване**, както и изведената класификация на типовете помирително производство при решаването на правни спорове.

Приносни моменти се съдържат в **сравнителноправното изследване на възникването и развитие на моделите на мирово правораздаване в Англия, Франция, Русия и България.** Самостоятелен научен принос има цялостният анализ (исторически, сравнителноправен, функционален и лингвистичен) на мировото правораздаване в България.

Приносен характер има **анализът на причините за недостатъчната популярност и ефективност на медиацията и другите алтернативни форми за извънсъдебно решаване на спорове.** Дисертантът търси и посочва рационални решения в световните модели на мировото правораздаване, които биха могли да бъдат имплементирани в съвременното съдоустройство и съдопроизводство. В това се състои и **практическото значение на труда.**

VII. Оценка на автореферата и публикациите на дисертанта.

Авторефератът отговаря изцяло на изискванията за представяне на дисертационния труд, като отразява вярно и точно неговото съдържание и основните приносни моменти в него.

Дисертантът е представил 4 публикации по темата на дисертацията в реферирани и индексирани периодични издания. Публикационната дейност на дисертанта е свидетелство за неговата задълбочена научна работа по темата на дисертацията и способността му да дискутира актуални научни въпроси.

VIII. Заключение.

Дисертационният труд „Теоретични и исторически аспекти на мировото правораздаване. Българският и световните модели на мировия съд“ на Михаил Матеев е резултат на сериозна работа и личен принос в областта на теорията и историята на правото. Научното изследване съдържа сериозни и задълбочени теоретични обобщения и научни приноси и отговаря напълно на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и

Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ “Св. Климент Охридски”.

Направената характеристика на научното изследване и оригиналният принос в науката ми дават основание убедено да формулирам своята положителна оценка за представения в процедурата по защита дисертационен труд „Теоретични и исторически аспекти на мировото правораздаване. Българският и световните модели на мировия съд“ и ще гласувам положително дисертантът Михаил Матеев Матеев да придобие образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Теория на държавата и правото. Политически и правни учения“.

Изготвил становището:

Доц. д-р Бойка Чернева

София, 14 май 2019 г.

OPINION

from Boika Ivaylova Cherneva, PhD, ass. Prof.
member of a scientific jury, Order № ПД 38- 166 от 21.03.2019`
of the Rector of SU „St. Kliment Ohridski”

In reference with: Dissertation thesis for award of a scientific and educational degree` „PhD on Law“ in a field of higher education 3.Social, economic and law sciences, professional field 3.6 Law, scientific specialty „State and law theory. Political and law doctrines“

Doctoral candidate: Mihail Mateev Mateev, doctoral candidate on an individual studies at Department „Theory and history of the state and law” at the Law faculty of SU „St. Kliment Ohridski“

Topic of the dissertation thesis: „Theoretical and historical aspects of the justice of the peace jurisdiction. The Bulgarian and world models of the justice of the peace court“

I. Data about the procedure.

By order № ПД 38- 166 of 21 March 2019 of the Rector of Sofia University „St. Kliment Ohridski“ I was determined as a member of the scientific jury on procedure for defense of` a dissertation thesis on topic „Theoretical and historical aspects of the justice of the peace jurisdiction. The Bulgarian and world models of the justice of the peace court“ for obtaining of the scientific and educational degree „PhD on Law“ at SU in field of higher education „3. Social, economic and law sciences“, professional field „3.6 Law“, scientific specialty „State and law theory. Political and law doctrines“.

The materials, submitted by the doctoral candidate for participation in the procedure are in accordance with the requirements of the Rules on the conditions and order for obtaining scientific degrees and holding academic ranks at SU „St. Kliment Ohridski“. The procedure until the defense of the dissertation thesis before the Departmental council has

been conducted lawfully, the required documents were submitted in front of the scientific jury and for the public defense.

The doctoral candidate has submitted information for meeting the national minimum requirements about the educational and scientific degree „Philosophy doctor“ in scientific field 3. Social, economic and scientific sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty „State and law theory. Political and law doctrines“, as well as a declaration for originality and authenticity under art. 27, para 2 of the Implementing rules of the Law on development of the academic staff in R of Bulgaria (LDASRB).

The correspondence to the minimum scientific-metric requirements to the dissertation researches for obtaining the educational and scientific degree „PhD“ in professional field 3.6 Law, envisaged in an appendix to IRLDARRB is determined by: 1) Submitted complete and thorough **scientific paper – dissertation**, awarded with 50 p. According to p. 1 in criterion A of the applicable table 2; 2) the existence of an adequate number (50 p. at required 30 p.) scientific articles and reports, published and with incoming publishing in non-referred magazines with scientific review or published in edited collective volumes, as envisaged in p. 7 in criterion D of the same table, namely: *The freedom of the press in Bulgaria. Historical review of the constitutional bases and the legislation on the press* – in „100 years from the birth of Prof. M. Andreev“, ISBN 978-954-07-3275-6, University publishing house „St. Kliment Ohridski“, S., 2011, p. 126-148; *The justice of the peace jurisdiction and the mediation* – Praven Pregled magazine, ISSN 2534-9449 (print), issue 5-6 of 2019г., 23 p.; *The effective means of the justice of the peace jurisdiction in sme disputes regarding real estates.* - Ius Romanum magazine, ISSN 2367-7007 (online), issue I of 2019, 15 p.; *The justice of the peace jurisdiction and the right of access to a fair legal proceedings (France 1790-1855z.)* – Ius Romanum magazine, ISSN 2367-7007 (online), issue II of 2019, 21 p.; *Essence and nature of the justice of the peace court and the justice of the peace jurisdiction* - Praven Pregled magazine, ISSN 2534-9449 (print), issue 3-4 of 2019, 15 p.;

II. Data about the doctoral candidate

The professional curriculum vitae of Mihail Mateev is directly connected with lecturer's and scientific work in the field of the history and theory of the state and law. In 1991 he was appointed as ass. Prof. and has seminar classes on History of the Bulgarian state and law at the Law faculty of SU and from 1992 he has lectures on General history of the state and law.

Mihail Mateev consecutively passed through the academic ranks – junior ass. Prof., ass. prof., senior ass. Prof. and chief ass. Prof. He has had lecturing courses` on History of the Bulgarian state and law and on Historical development of the world types of legal systems (General history of the state and law) in the period 1992-1996 at New Bulgarian University, seminar classes on History of the Bulgarian state and law (30 hours) – Veliko Tarnovo University and Ruse University (1992-1996), as well as courses on General history of the state and law, History of the Bulgarian state and law, History and dogma of the Roman private law and General state theory at the Law department of NSGS „Sofia“ (151 SGSPI).

The biographical data for Mihail Mateev show active civil position and activity. He is a founder and chair of the Students' organization for prevention of the anti-social acts of the under-age and minors, a founder and member of the Civil forum for the rights of the child. He is a member of the Union of the jurists in Bulgaria and the Committee for development of the social work in the Balkan countries, a nominee for membership of the World Organization of the Social workers.

In 1988 Mihail Mateev was enrolled for a one-year post-diploma specialization on Theory and history of the law at the Law Faculty of SU and in the period 1988 -1989 is a full-time PhD trainee on History of the law at Moscow University „M. Lomonosov“. He was enrolled as a doctoral candidate on an independent training at department „Theory and history of the state and law” at the Law faculty of SU in 2018. He has passed the mandatory exam on the specialty and submitted a complete dissertation thesis, approved and admitted to defense from Department „Theory and history of the state and law”` at the Law faculty in 2019.`

III. Actuality and importance of the theme for the dissertation thesis.

In the Bulgarian legal literature it does not exist a complete and independent scientific research of the historical and theoretical aspects of the justice of the peace jurisdiction despite its major public and political importance for the development of the judicial system in Bulgaria. Relatively small number of scientific publications are devoted on this topic and it is not well recognizable from the Bulgarian legal society.

The public-political changes, the processes of globalization and the reforms in the field of the justice in many European countries emphasize on a different way the issue about overcoming conflicts through an active use of conciliation procedures. The justice of the peace court and the justice of the peace jurisdiction have preserved their actuality even nowadays as effective means for resolving legal disputes and overcoming conflicts.

The justice of the peace jurisdiction is a complex legal and social phenomenon. The studying of the processes of formation, organization and activity of the justice of the peace court in historical aspect, the comparative analysis of the legal institutions, related to it, allows to be followed the evolution of the forms and contents of the justice of the peace jurisdiction, as well as to be determined the tendencies in its development. Particularly actual appears the topic for the different models of justice of the peace courts as considering the national peculiarities. The term for justice of the peace court contains the idea for globalism and universality; therefore it is subject of comparative-legal studies. This provides an opportunity for theoretical summaries and for considering the justice of the peace court for being an effective institution. The topic has a major practical importance too. The research on the theoretical-historical aspects of the justice of the peace court would contribute to forming of ideas for reforms in the field of the justice.

IV. Methodology of the study.

The subject of the study appears the formation, essence and historical development of the justice of the peace magistrate and the justice of the peace jurisdiction. In the introduction of the dissertation thesis are defined the aims of the study: theoretical clarification of the main terms for conciliation proceedings, justice of the peace proceedings, the historical models of justice of the peace proceedings, their place and role in the respective judicial system; research on the origin and historical development of the justice of the peace jurisdiction in the world and displaying the characteristics of the main historical models of justice of the peace jurisdiction; statement and analysis of the historical circumstances and events upon introduction of the justice of the peace court and the justice of the peace jurisdiction in Bulgaria; research on typical peculiarities of the Bulgarian model of justice of the peace jurisdiction, established in 1880.

The subject of the dissertation study has made the author using the respective scientific approaches. Consecutively and in a precise way the doctoral candidate implements the historical, system, dialectical, sociological and culturological approaches. The historical and legal-dogmatic research are combined with a critical analysis.

V. General characteristics of the contents of the dissertation thesis.

The dissertation thesis has 354 standard pages, of which 274 pages – main statement, structured in an introduction, five chapters and conclusion. There are made 388

footnotes. The dissertation thesis includes appendices, which appear comparative tables on 62 pages and copies of documents. The paper has a good style and accessibility. It is well-balanced as a structure and contents. Each main part of the paper is characterized by completeness, exhaustiveness and with logical and descriptive connection with the other parts of the dissertation.

The bibliographical information comprises 37 collections of documents, reference books, sources and archive funds, 8 publicistic and memoir sources, 31 Bulgarian and foreign acts of legislation, 72 scientific publications on the topic by Bulgarian authors and 43 foreign publications on the topic. The bibliography is systemized and shows very good knowledge of the problems.

The requirements of art. 27, para 2 of IRLDASRB respectively of art. 64, para 2 of the Rules on the conditions and order for obtaining scientific ranks and holding academic posts at SU "St. Kl. Ohridski" are observed.

In *the introduction* is stated the importance and actuality of the topic. It is stressed on its relation to procedural problems and the organization of the jurisdiction. The broad philosophical context combines etymology, cultural peculiarities and civilization aspects. Yet in the introduction in a methodological way is pre-determined historical-theoretical study on the problems. This provided the opportunity to be made a conclusion that the topic of the dissertation thesis reflects the contents completely and corresponds to the scientific value of the paper.

Chapter I „*The justice of the peace court and the justice of the peace jurisdiction. Essence and specific peculiarities*” is a good methodological basis of the whole paper. It is devoted to the Bulgarian and foreign scientific literature on the topic for the justice of the peace jurisdiction. Attention is given to the contribution of the Bulgarian science. The main terms are defined. There is a presentation of the types of justice of the peace court according to the different historical models. A comparison is made of the justice of the peace jurisdiction with the traditional legal proceedings and the mediation. The above-mentioned opinions and definitions are put to a critical analysis. The author shows abilities for formulating independent theoretical conclusions.

Chapter II is devoted to the justice of the peace court *in England in the period XI-XIX c.* It is examined the historical origin and development of the English model as it is made a theoretical summary. Based on that, the author has determined the nature and differentiation of the justice of the peace magistrates.

Chapter III „*The justice of the peace magistrate in FRANCE XVIII – XIX c.*” examines the peculiarities of the French model which is compared to the English model. The model of justice of the peace jurisdiction in France (from the end of XVIII and the first half of XIX c.) is assessed by the author as functioning and effective.

Chapter IV „*Establishment of the justice of the peace court in Russia in the second half of XIX c.*” is devoted to the judicial reform from 1864. The Russian model of justice of the peace jurisdiction is presented as the most complete and functional model of justice of the peace jurisdiction. A comparison is made with the French and English model.

In chapter V „*The justice of the peace court and the justice of the peace legal proceedings in Bulgaria*” examines the preparation and conduction of the judicial reform from 1880 and the reception of the Russian judicial system law, procedural and criminal law in establishment of the justice of the peace jurisdiction in Bulgaria. It is presented the development of the normative framework. On a whole review and analysis is put the Bulgarian model of justice of the peace jurisdiction. Archive documentary records, included in the scientific analysis provide an opportunity the definitions to be examined in a respective historical and political context.

In *the conclusion* are summarized the results of the research. Conclusions are made about the further extension of the historical researches of the modern development of the procedural law and of the reforms in the jurisdiction.

VI. Scientific contributions and practical importance of the dissertation thesis.

The dissertation thesis has **indisputable scientific contributions in the field of the history and theory of the law**. The doctoral candidate has conscientiously stated the contributions, which he has reached. The assessment of the scientific paper within the frameworks of the procedure requires to be outlines the more significant scientific contributions.

The dissertation thesis is **the first in Bulgaria complete scientific research of the theoretical and historical-legal aspects of the justice of the peace court and the justice of the peace jurisdiction**. Independent contribution nature has the combination of the historical and theoretical research on the problems.

Major scientific contribution appears the given **definitions of the justice of the peace court and the justice of the peace jurisdiction**, as well as the provided classification of the types of conciliation proceedings in settling legal disputes.

Contribution moments exist also in **the comparative-legal research of the origin and development of the models of justice of the peace jurisdiction in England, France, Russia and Bulgaria**. An independent scientific contribution has the whole analysis (historical, comparative-legal, functional and linguistic) of the justice of the peace jurisdiction in Bulgaria.

Contribution nature has **the analysis of the reasons for the poor popularity and effectiveness of the mediation and the other alternative forms of out-of-court dispute settlement**. The doctoral candidate searches and states rational solutions in the world models of the justice of the peace jurisdiction which can be implemented in the modern judicial system and legal proceedings. This appears also **the practical importance of the paper**.

VII. Assessment of the dissertation abstract and the publications of the doctoral candidate.

The dissertation abstract meets completely the requirements for submission of the dissertation thesis as it reflects truly and correctly its contents and the main contributions moments in it.

The doctoral candidate has submitted 4 publications on the topic of the dissertation in referred and indexed periodical publications. The publishing activity of the doctoral candidate is a proof of his profound scientific work on the topic of the dissertation and his ability to discuss actual scientific issues.

VIII. Conclusion.

The dissertation thesis „Theoretical and historical aspects of the justice of the peace jurisdiction. The Bulgarian and world models of the justice of the peace court“ of Mihail Mateev is a result of a serious work and personal contribution in the field of the theory and history of the law. The scientific research contains serious and deep summaries and scientific contributions and completely meets the requirements of the Law on development of the academic staff in Republic of Bulgaria, the Rules on application of the LDASRB and the

Rules on the conditions and order for obtaining scientific degrees and holding academic ranks at SU “St. Kliment Ohridski”.

The made characteristics of the scientific research and the original contribution to the science allow me to decisively express my positive assessment for the dissertation thesis, submitted in the procedure on defense- „Theoretical and historical aspects of the justice of the peace jurisdiction. The Bulgarian and world models of the justice of the peace court“ and I shall vote “pro” the doctoral candidate Mihail Mateev Mateev to obtain the educational and scientific degree` „PhD“` in a field of higher education: 3. Social, economic and law sciences, professional field 3.6 Law, scientific specialty „Theory of the state and law. Political and law doctrines“.

Opinion drawn by:

Boika Cherneva, PhD, ass. Prof.

Sofia, 14 May 2019